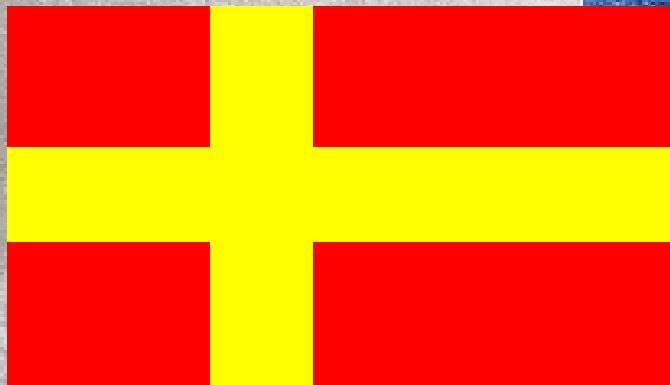
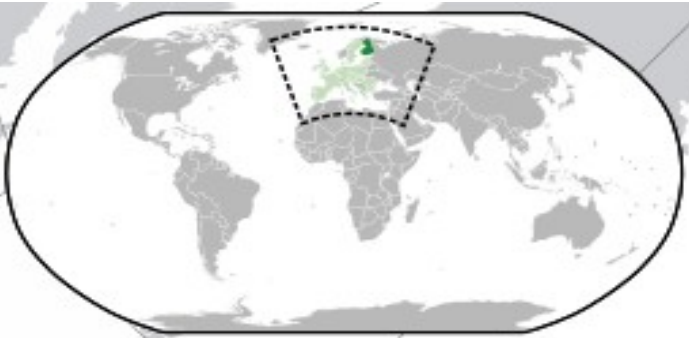

**Finsko / Suomi /
Finland**

SUOMI a MY?

92 % a 5

340 000 km² 16

%

1995

5 545 17

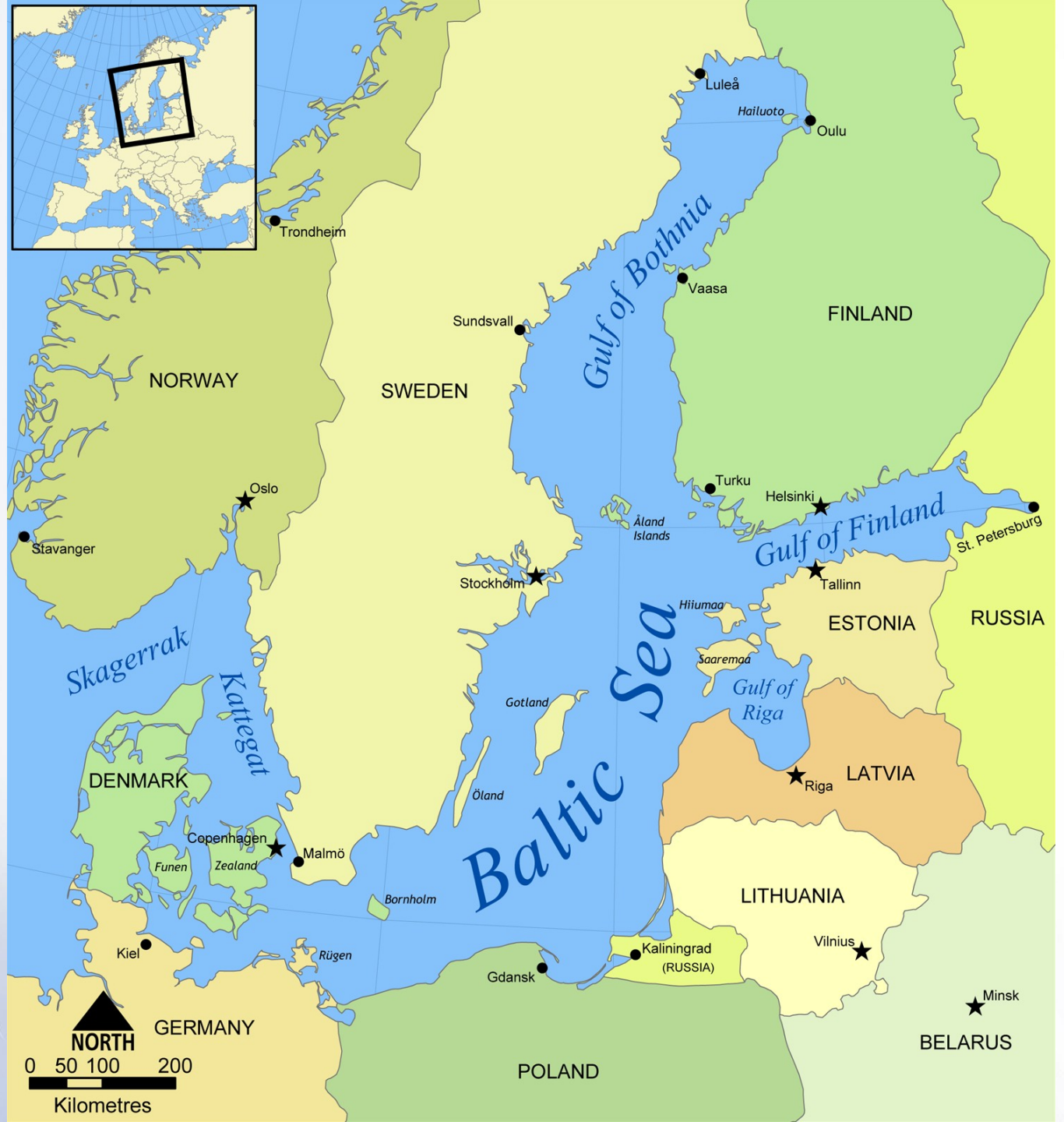
6. 12.

72 %

1917

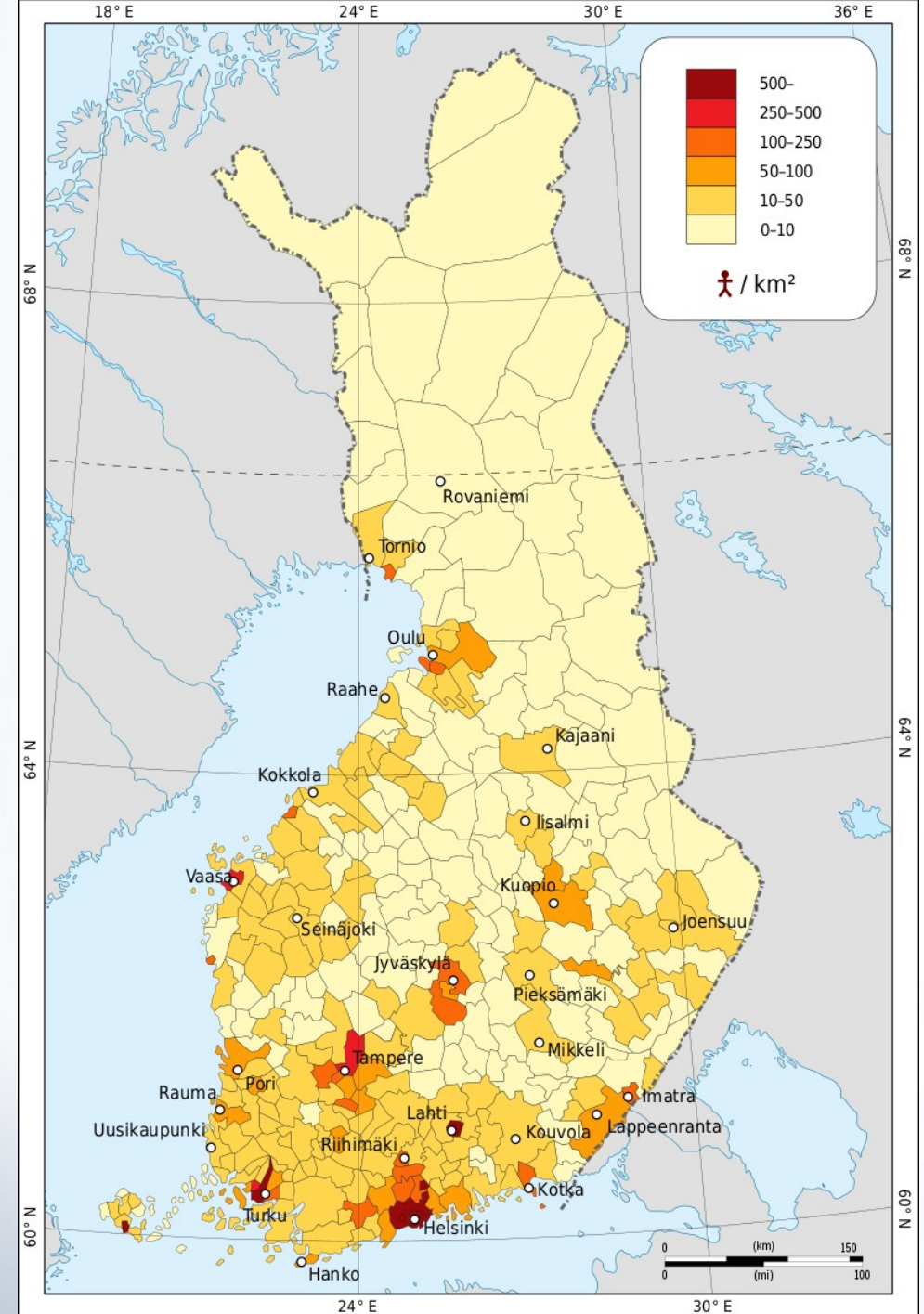
Kontexty

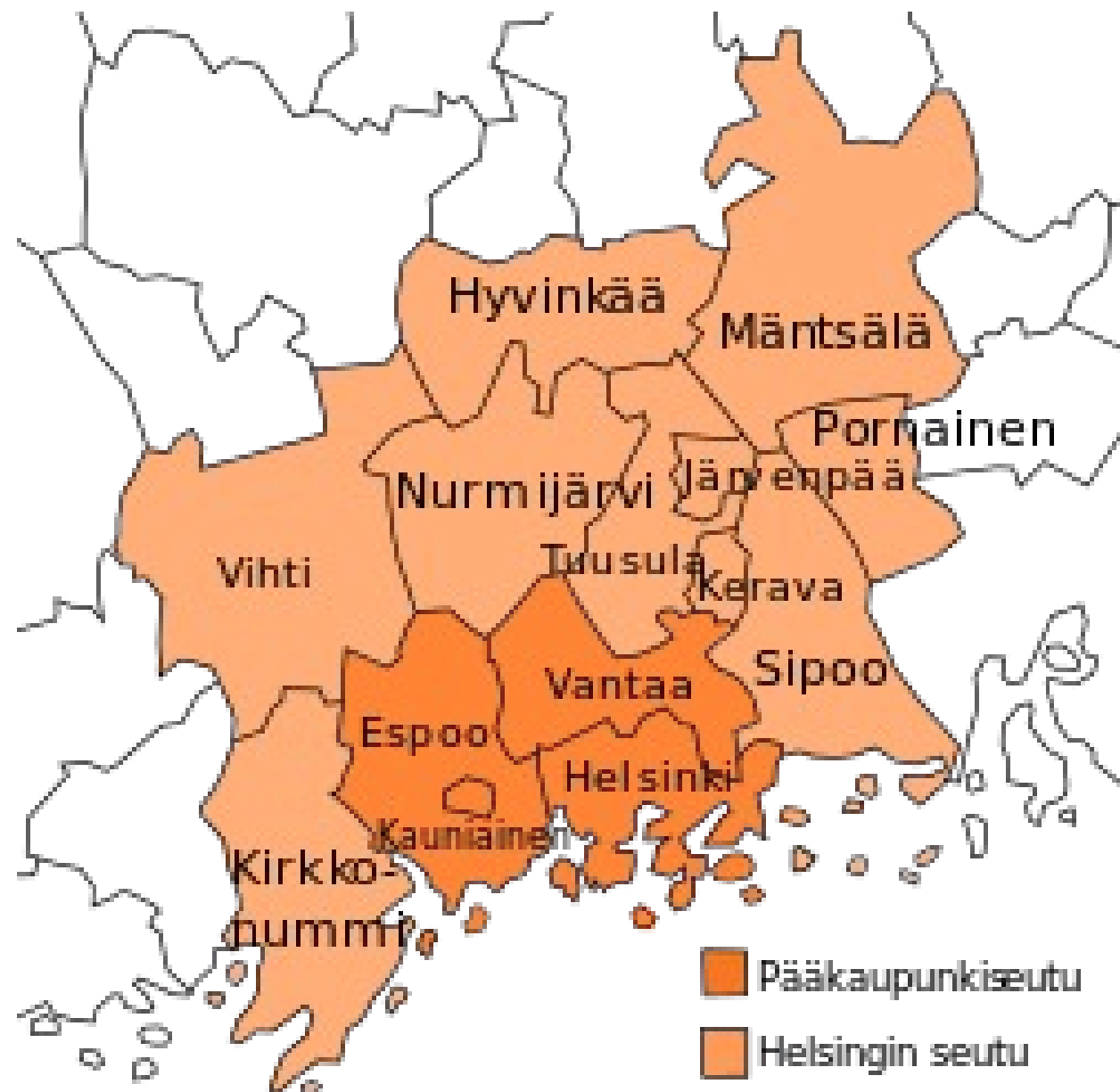
- geografické
- politické
- jazykové
- kulturní
- náboženské
- role sebeidentifikace
a národní image?

Základní údaje

- rozloha cca 340 000 km²
- obyv.: 5 545 179 (odhad k 8/2021)
- hustota zalidnění: 16 obyv./km²
- největší města: Helsinky, Espoo, Tampere, Vantaa, Oulu, Turku, Jyväskylä, Lahti, Kuopio, Pori, Kouvola, Joensuu

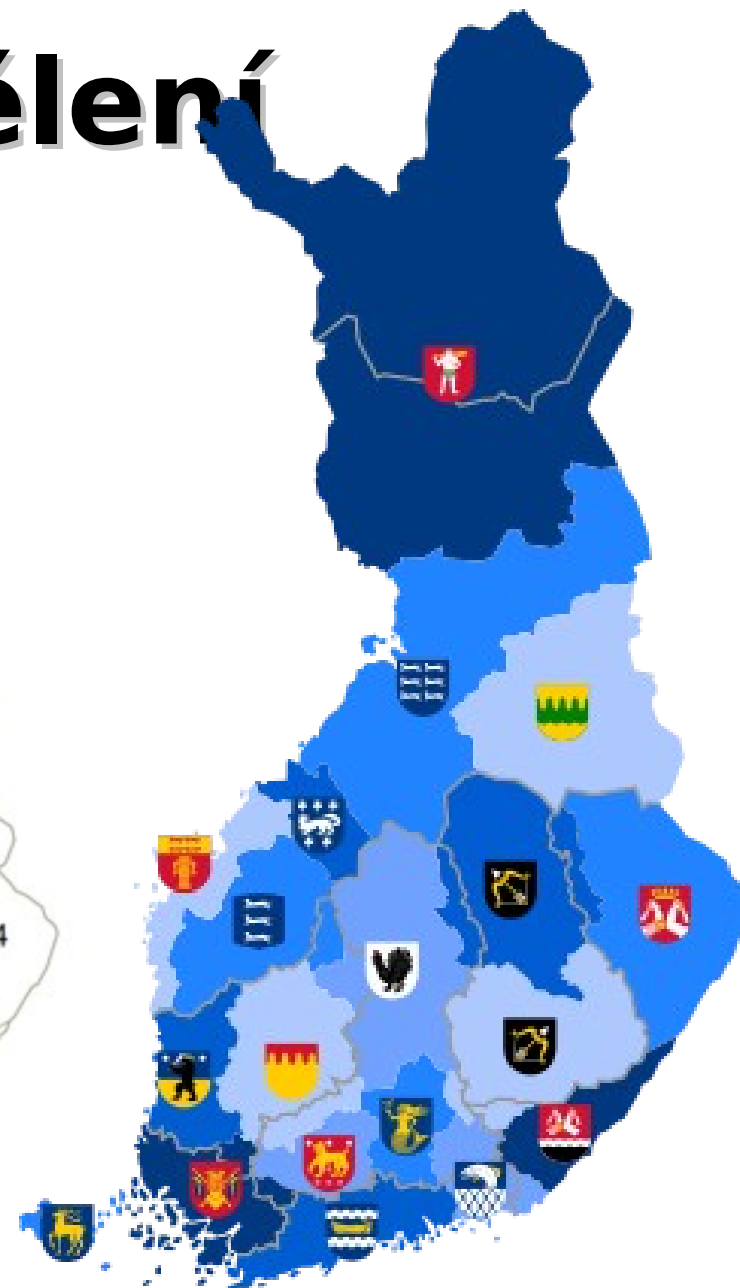

Administrativní rozdělení

- 311 obcí
(*kunta*)
- 70 okresů
(*seutukunta*)
- 19 provincií
(*maakunta*)

1. Lappi
2. Pohjois-Pohjanmaa
3. Kainuu
4. Pohjois-Karjala
5. Pohjois-Savo
6. Etelä-Savo
7. Etelä-Karjala
8. Keski-Suomi
9. Etelä-Pohjanmaa
10. Pohjanmaa
11. Keski-Pohjanmaa
12. Pirkanmaa
13. Satakunta
14. Päijät-Häme
15. Kanta-Häme
16. Kymenlaakso
17. Uusimaa
18. Varsinais-Suomi
19. Ahvenanmaa

Turku/Åbo

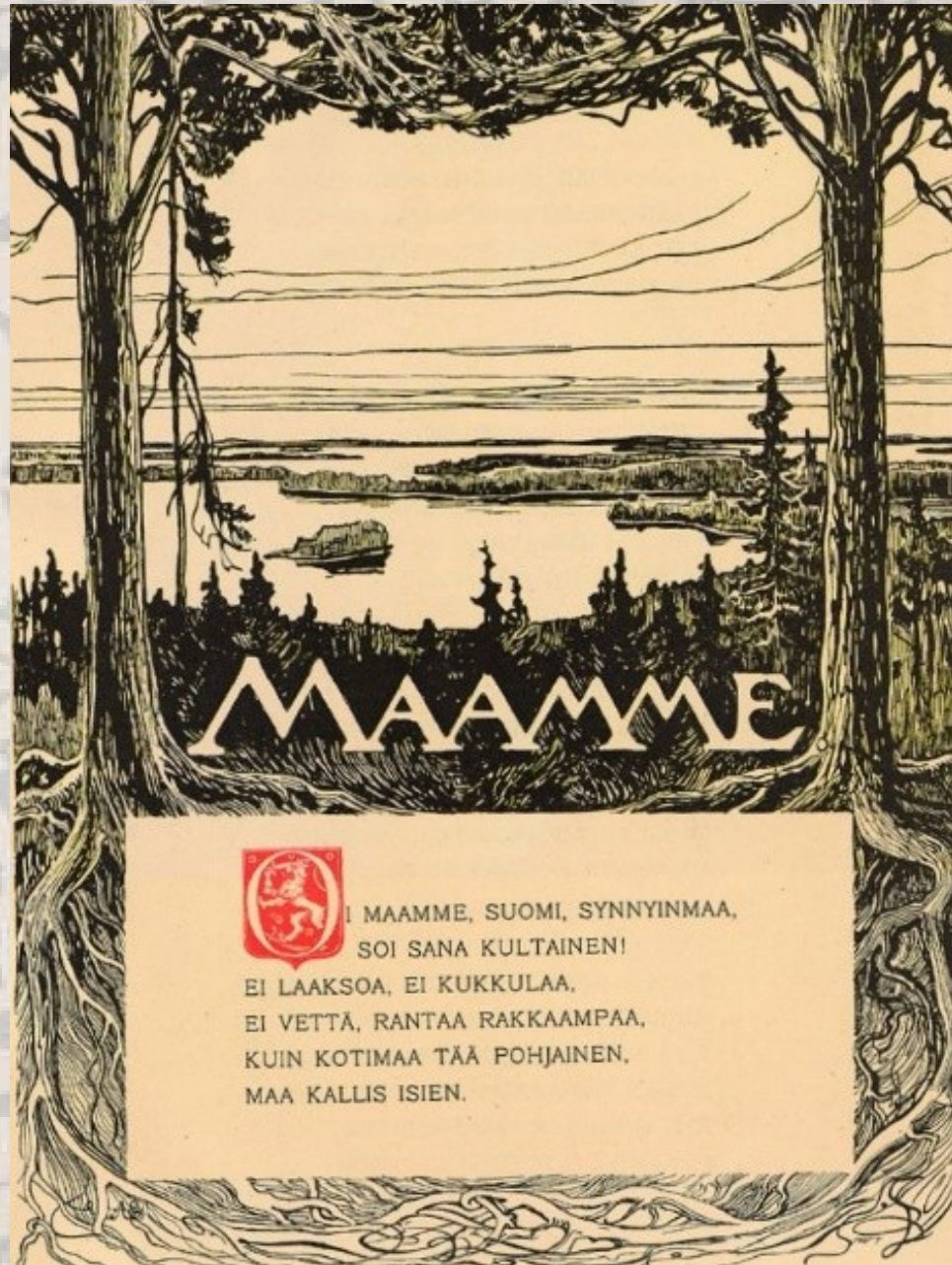
Tampere

Helsinki / Helsinki / Helsingfors

- zal. 1550 Gustavem Vasou jako protiváha Revalu
- Sveaborg/Suomenlinna
- Carl Ludvig Engel
- Senátní náměstí (Senaatintori)
- Katedrála (Tuomiokirkko, dok. 1852)
- Senát/sídlo vlády (Valtioneuvoston linna, 1822)
- Hlavní budova hel. univerzity (Helsingin yliopiston päärakennus, 1823)
- Národní knihovna (Kansalliskirjasto, 1840)
- pravoslavný chrám Zesnutí Panny Marie (1868)

Johan Ludvig Runeberg:

Vårt land, vårt land, vårt fosterland,
ljud högt, o dyra ord!
Ej lyfts en höjd mot himlens rand,
ej sänks en dal, ej sköljs en strand,
mer älskad än vår bygd i nord,
än våra fäders jord!

Oi maamme, Suomi, synnyinmaa,
soi, sana kultainen!
Ei laaksoa, ei kukkulaa,
ei vettä, rantaa rakkaampaa,
kuin kotimaa tää pohjoinen,
maa kallis isien!

URALIC LANGUAGES

F Finno-Ugric

FO Baltic-Finnic

- FO1 Finnish
- FO2 Karelian
- FO3 Veps
- FO4 Ingrian
- FO5 Estonian
- FO6 Votic
- FO7 Livonian

FS Sami languages

- FS1 Western Sami
- FS2 Central Sami
- FS3 Eastern Sami

FU Ugric

- FU1 Hungarian
- FU2 Mansi
- FU3 Khanty

FP Finno-Permic

- FP1 Komi-Zyrian
- FP2 Komi-Permyak
- FP3 Udmurt

FW Finno-Volgaic

- FW1 Mari
- FW2 Mordvinic

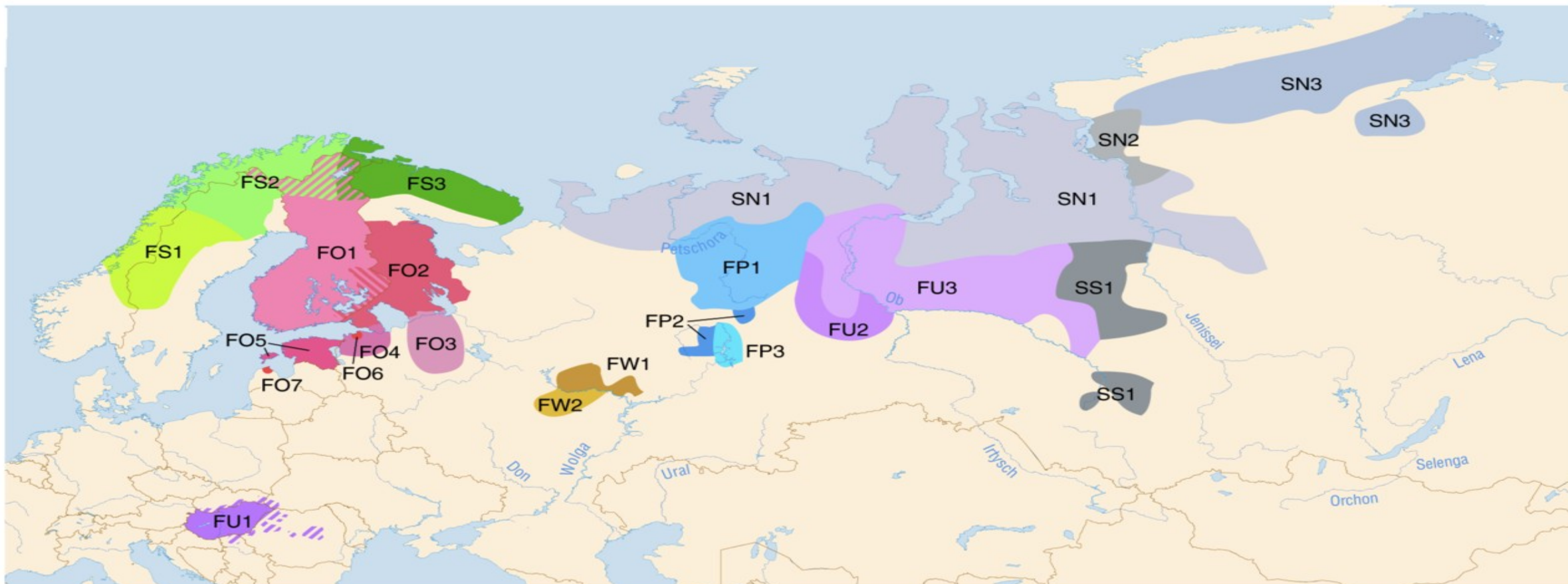
S Samoyedic

SN Northern Samoyedic

- SN1 Nenets
- SN2 Enets
- SN3 Nganasan

SS Southern Samoyedic

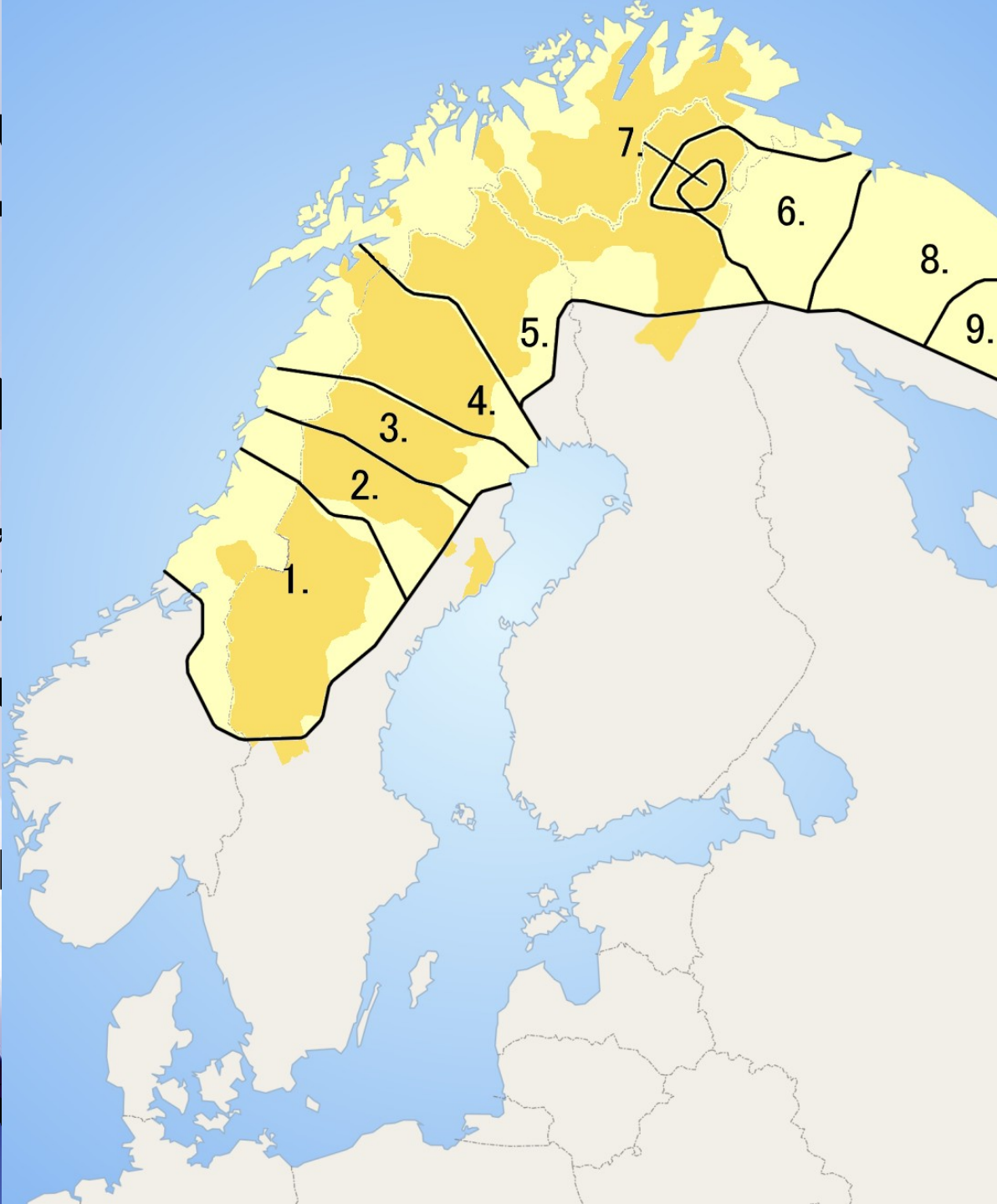
- SS1 Selkup

Jazyk

• sámštin

- západní, vymřelá
- ve Finsku, severní s.
- Sámský zákon 1973
- „sámská“ severní část

3 na hranici

Itská s. (400),

u tradice od

Enontekiö +

Jazyky ve Finsku III

- švédština

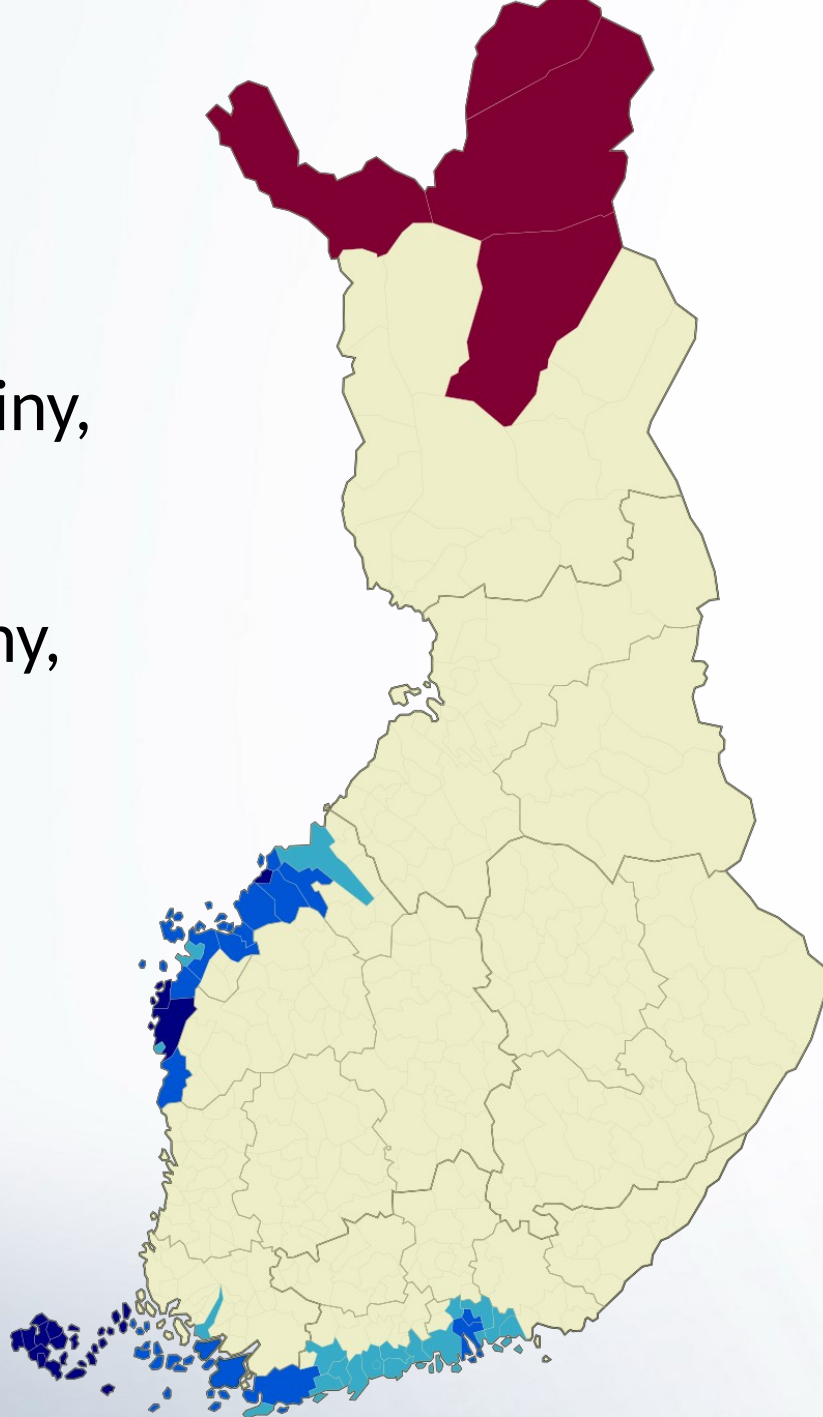
- indoevropský j., severogermánský
- finská švédština (*finlandssvenska*)

- finská romština

- finský + finskošvédský znakový jazyk

Jazyky

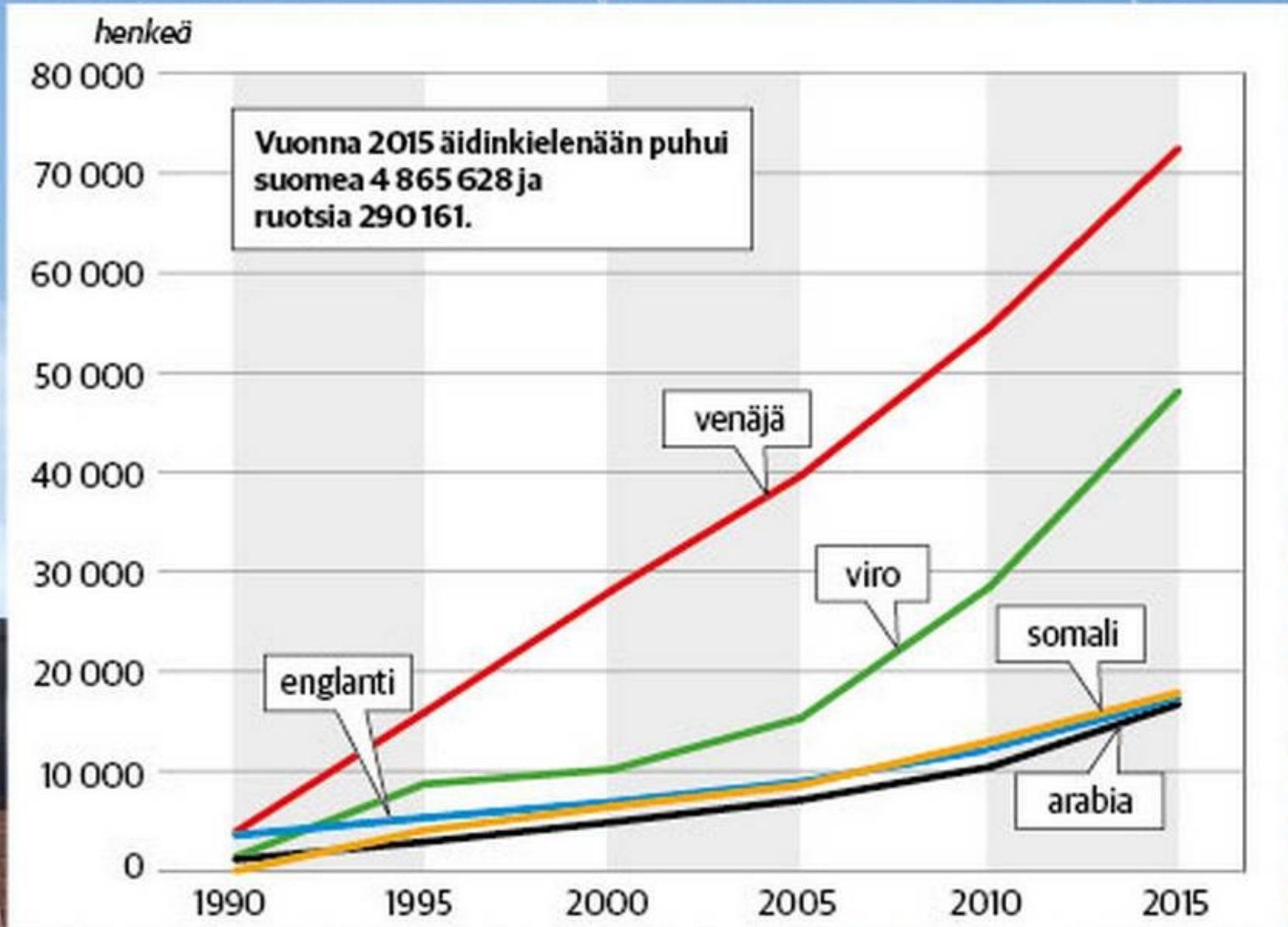
- béžová: jednojazyčné finské obyvatelstvo
- tyrkysová: dvojjazyčné, finština jazyk většiny, švédština menšiny
- modrá: dvojjazyčné, švédština jazyk většiny, finština menšiny
- tmavomodrá: jednojazyčně švédské
- vínová: dvojjazyčné, finština jazyk většiny, sámština menšiny

Počty mluvčích ke konci 2017

1) suomi	4 848 761	9) persia	12 090
2) ruotsi	289 052	10) kiina	11 825
3) venäjä	77 177	11) albania	10 391
4) viro	49 590	12) vietnam	9 872
5) arabia	26 467	13) thai	9 403
6) somali	20 007	14) espanja	7 770
7) englanti	19 626	15) turkki	7 739
8) kurdi	13 327	16) saksa	6 183

Yleisimmät Suomessa äidinkielenä puhutut vieraat kielet

Náboženství

- dvě národní církve: finská pravoslavná církev (*suomen ortodoksinen kirkko*) a evangelická luteránská církev ve Finsku (*Suomen evankelis-luterilainen kirkko*)
- 1900: evangelíci (98,1 %), pravoslavní (1,7 %), jiné (0,2 %)
- 1980: 90,3 + 1,1 + 0,7
- 2000: 85,1 + 1,1 + 1,1
- 2018: 69,8 + 1,1 + 1,7 (muslimové, židé, buddhisté, novopohané)
-
- http://www.stat.fi/index_en.html
-

ÚVOD DO FINSKÉ KULTURY

POJMY A DOJMY

duo34.me

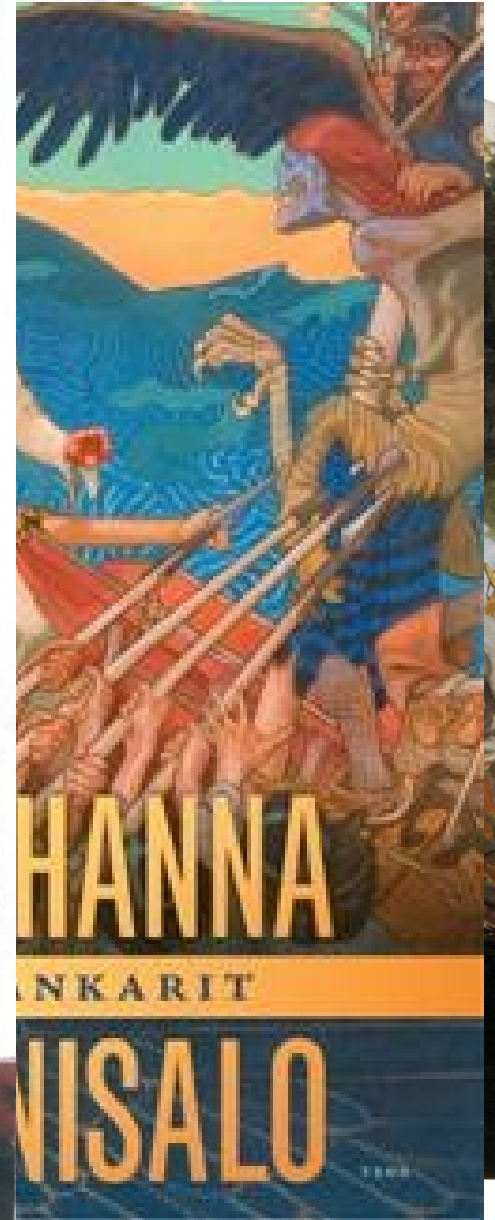
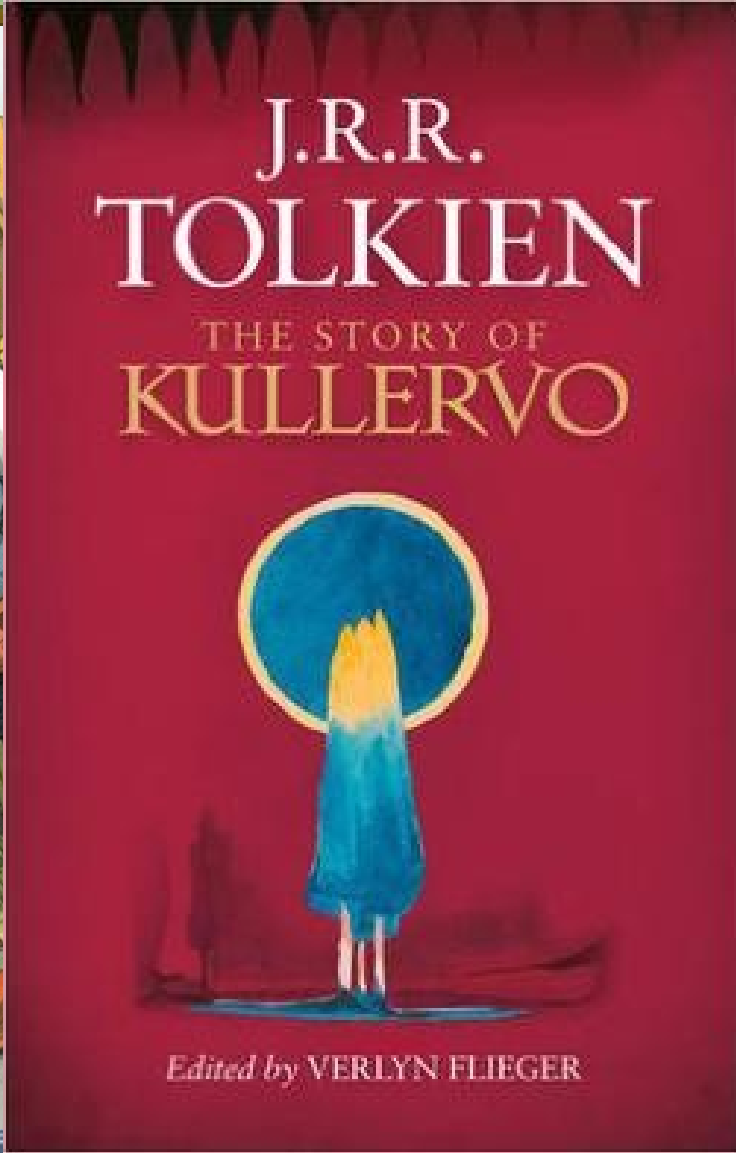
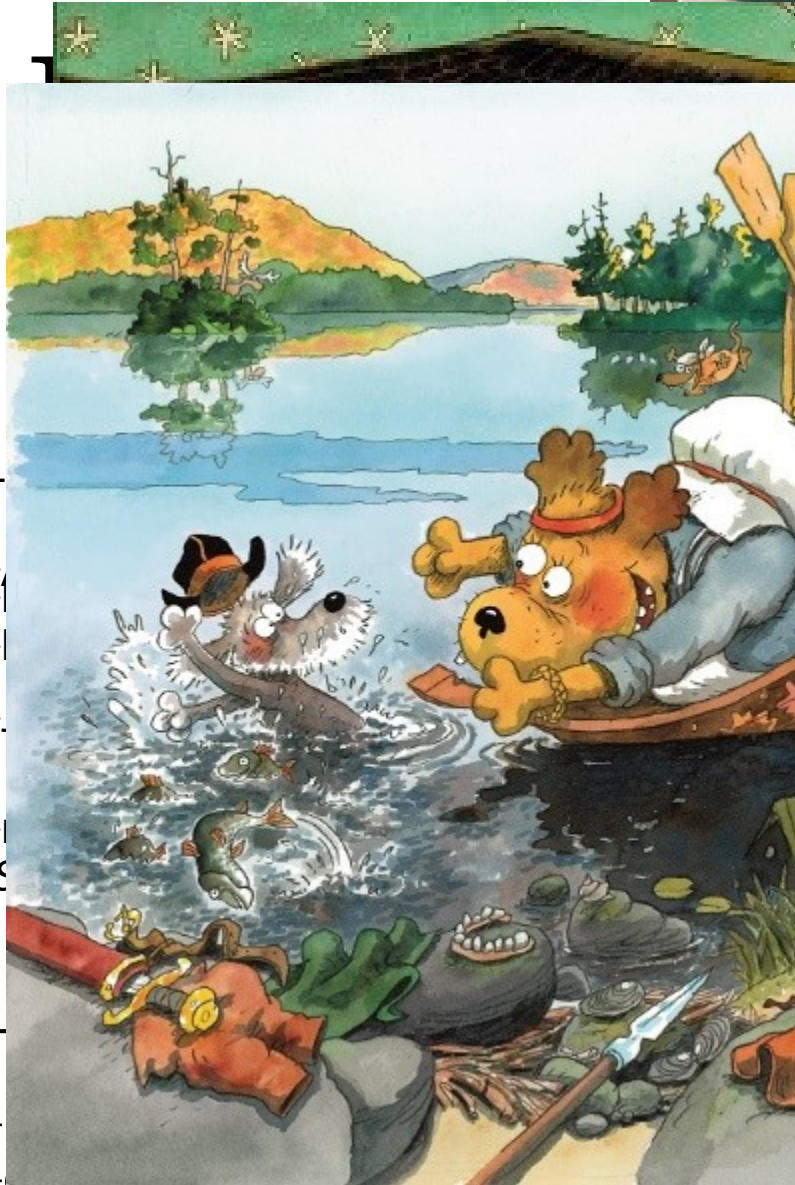
- 1) finská kultura jako „národní kultura“, (*kansalliskulttuuri*)
- 2) „velká“ a „malá“ tradice (Kai Laitinen)
- 3) finská kultura x kultura Finska

- »
- E
- S
- z
- zp
- a
- ná

•do češtiny přeložená Jolana Holečková překladu prov

Gene Karkkijarvi. Kullervo (

-hudba:

-užité umění:

-talíře porcelánky Arabia (zal. 1873, Gallen-Kallela) - Arabia -

-šperky Kalevala Koru - Kalevala | Kalevala ei ole vain koru

-společnosti: Kalevalaseura (zal. 1919), Kalevan Nuorten Liitto (zal. 1960)
atd.

-další: několikrát zfilmována (Sampo, 1959)

-28. 2. = den Kalevaly

-běžná jména lidí (Ilmari, Marjatta, Osmo, Tapio, Väinö, Annikki, Aino...) a
míst (Kaleva v Tampere)

-institute a produkty (ledoborec Sampo, pojišťovny Sampo a Pohjola)

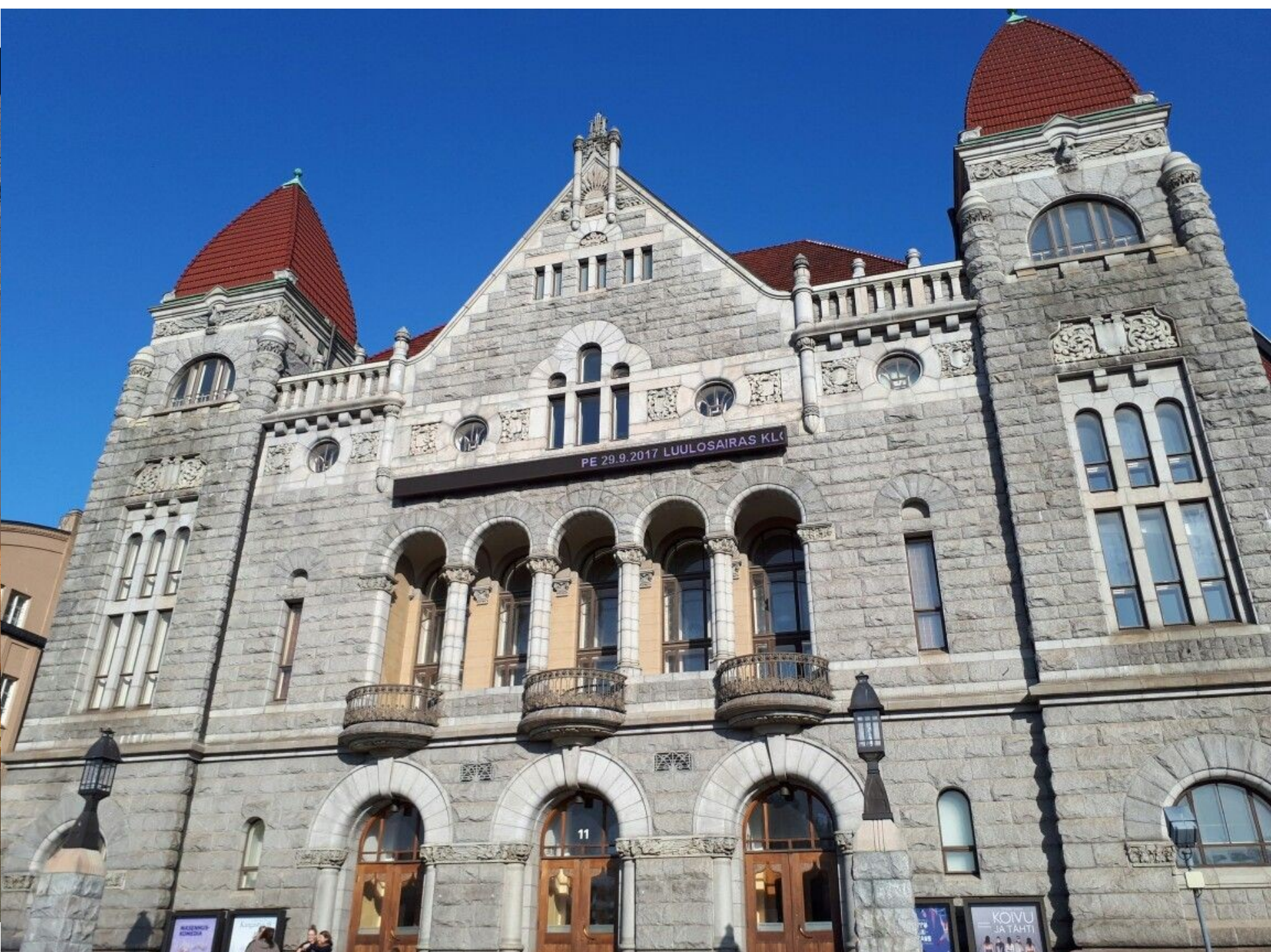
- střední
obecní
- reformní
(Mikael)
- velmožný
(Louhi)
- přelom
skandi

- Mag
- Seve
- 80. I
- Edel
- 90. &
- Schje
- 10. I
- (187

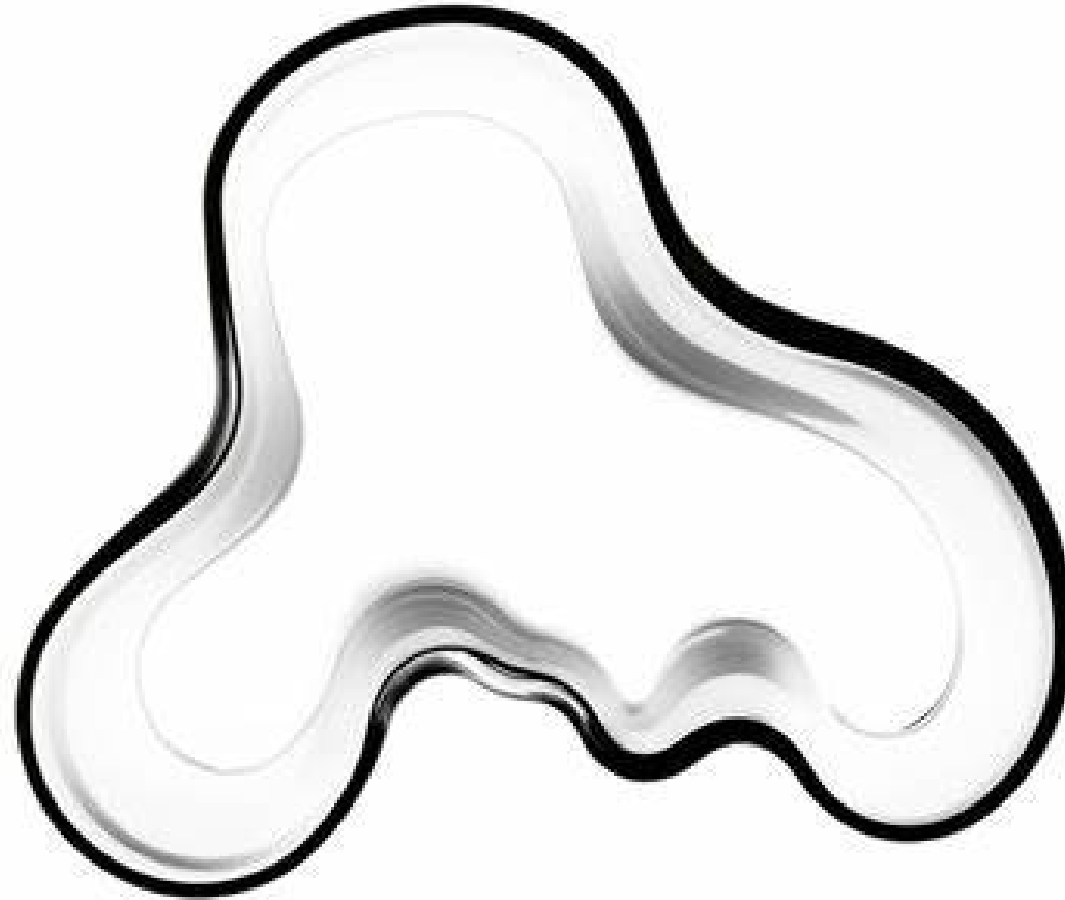

du34.me

Alvar Aalto (1898-1976)

dwg.me

936)

Finsl

- Arabia - por
- Sklárny litta
- Nuutajär
- Marimekko
- Kalevala Koi
- Lapponia

Literární život

- spousta knihoven, Finové velcí čtenáři
- Home - Oodi (oodihelsinki.fi)
- spousta literárních cen
- Cena Finlandia (*Finlandia-palkinto*) – od 1984, od 1993 jen za román
- i za nejlepší knihu pro děti a mládež, non-fiction
- Cena Severské rady za literaturu – celoskandinávská
- DÚ: podívat se, kteří finští spisovatelé vyhráli tyto ceny + které byly přeložené do češtiny

Finové tančí

•tango

•www.youtube.com/watch?v=p0EwGkMn-kc

•letkis – jenka, letka jenkka

•www.youtube.com/watch?v=vvretYJ8sh8&list=PLxnKeVeSGI-pgwxj77eE2L2eDdJh8W1-D